
Literární věda jako dobrodružství

Literární věda jako dobrodružství

LIDOVÉ NOVINY

5.1.2008, autor: Oskar Mainx

Oblasti zájmu Jiřího Pelána (* 1950) jsou pestré - od románských literatur přes medievalistiku až po literaturu soudobou. Zde je čtenářům znám především jako interpret díla Bohumila Hrabala. Ve své zatím poslední knize shrnuje své studie z let 1999-2006, a navazuje tak na předchozí Kapitoly z francouzské a italské literatury (2000). Texty čtyř oddílů se zabývají tématy z historie francouzské, italské a české literatury, knihu uzavírají studie o Leo Spitzerovi, Tzvetanu Todorovovi a Claudiu Magrisovi.

Základní orientace souboru, doplněného o výbor z autorovy bibliografie, je sice romanistická, avšak podstatně rozšířená „o bohemikální témata, nahlížená zpravidla v komparativních souvislostech“. Srovnávací metoda a jazykový rozhled Pelánovi umožňují jak důkladnou textovou analýzu, tak shrnující konstatování o autorech či celých uměleckých epochách. Dosavadní výklady přehodnocují například jeho studie o Kollárově podobě sonetu ve Slávy dceři, jeho snahy o nové uchopení pojmu „biedermeier“ či o oživení tématu literárního zobrazování střední Evropy.

Pelánovy studie zachovávají nároky vysoce odborného stylu, a přitom jsou psány čtivým a přístupným jazykem. Leckteré závěry mohou působit velmi odvážně. Autorovo pojetí literární vědy má však daleko k suchopárnosti. Příznačné je pro něj hluboké, až „barokně“ exaltované zaujetí tématem. Pelán nezapře svého učitele Václava Černého a jeho komparativní přístupy, stejně jako nekompromisní požadavky na morální integritu umělcovy osobnosti.

Kapitoly z francouzské, italské a české literatury Jiří Pelán Vydalo nakladatelství Karolinum, Praha 2007. 622 strany.